

OPRAVDOVÝ
KRESŤAN
 POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ TÝŽDENNÍK.
 LUDOVÁ PRÍLOHA „SLOVENSKÝCH NOVÍN“.

Predplatná cena:
 Na celý rok 2 zl. — kr.
 Na pol roka 1 „ — „
 Na štvrt roka — 50 „
 Jednotlivé číslo 3 kr.

Vychodí každú nedeľu.

Zodpovedný redaktor a vydavateľ:
VIKTOR HORNÝANSZKY.

Redakcia a vydavateľstvo: V Budapešti,
 VI. okr., Aradi-utca 14.

Sem sa majú posielat predplatky a dopisy.
 Nevyplatené listy sa neprijímajú.

Millennium.

II.

V predošlom čísle opísali sme v krátkosti, cez jak mnohé neresti, biedy a utrpenia prešla vlasť naša behom dosavádneho tisícročného jestvovania. Poukázali sme na to, koľko pohrôm ju zastihlo behom tejto doby, poukázali sme ale zároveň aj na to, že tieto nehody, tieto navštívenia, ačkoľvek nás hatily vo vývine, v napredovaní a ačkoľvek nám zapríčinily boľastné rany, preda sa sme nežanikli, jako zaniklo behom prežitého tisícročia viac národov.

Spomocou Božou šťastlive sme dožili dobu, v ktorej ideme sláviť millennium; po celej krajine robia sa veľkolepé prípravy k osláveniu tohoto významného dňa.

Ale jako trpelo Uhorsko behom prežitého tisícročia mnoho od vonkajších nepriateľov, tak aj teraz v tomto slavnostnom okamihu nachádzajú sa zlomyseľní domáci nepriatelia, ktorí chcú radosť pokaziť, ktorí sa usilujú do kalicha radosti naliať pár kvapák jedu, a tak otráviť chcú všeobecnú radosť. V tomto ohľade vyniká «Kresfan», ktorý všetko možné zlé pospomínal, čo je len ľudský rozum v stave vymyslieť. «Kresfan» nezná žiadnej príčiny, prečo by sme sa mali tešiť millenniumu a krajinskej výstave, ktorá čo vynika-

Za mladi sa tŕň ostrí.

júci bod slavností milleniumových bude 2-ho mája Jeho Veličenstvom, kráľom našim slavnostne otvorená.

My s našej strany nechceme z čierneho biele spraviť, uznávame aj my, že veru plecia naše ťažia veľké farchy. Tieto farchy nemožno ale pripísať vláde, nie liberálnej strane asíce z nasledujúcich príčin. Dneskajší stav našej krajiny, našej vlasti rovná sa takému človekovi, ktorý dlhý čas ležal ťažko nemocný a teraz sa zotavil; takýto chorý človek ačkoľvek už dávnejšie opustil lôžko, ačkoľvek už dlhší čas chodí bez palice, bez podpory, predca zacíti s časom na čas hneď tu, hneď tam bôľ; údy jeho nie sú tak pružné, nie tak silné, jako človeka, ktorý nebol nikdy chorý.

Tak je to aj s našou vlasťou. Po tých mnohých ťažkých chorobách teraz sa zotavila. Zotavenie ale pomaly napreduje. Po čas choroby oslabil na všetky svoje údy; teraz po prestátej kríze, po prestátej nemoci, aby údy prišli k sile, musí sa žalúdok krajiny, t. j. štátne pokladnice dobre kŕmiť.

Nuž a prečo že treba tak dobre kŕmiť štátne pokladnice? Preto, lebo nás po čas našej choroby ostatné európejské štáty odbehly. Musíme ich dohoniť. Vlast musela byť do takého rozkvetu donesená, aby sme sa mohli smelo postaviť do radu ostatných európejských národov. Všetko toto stálo veľké výdavky, ktoré sa daly iba tak zakryť, že občania doniesli veľké obeť. A občania obeť túto, ťažko síce, ale vďačne snášajú, dobre vediac, že toto vyžaduje rozkvet našej vlasti.

Jako sme pripomenuli, vynikajúcim bodom milennárnych slavností bude krajinská výstava. Táto výstava ukáže vzdelanému svetu pokrok náš na každom poli jak hospodárskeho, tak aj kultúrneho života. Ponevác výstava táto bude jakoby zrkadlom, v ktorom bude možno vidieť celý náš stav, každému dobrému vlastencovi na tom záležalo, aby bola čím skvelejšia, čím dokonalejšia. A v tomto ohľade niet ponosy; priemselníci a kupci pretekali sa, aby vystavili prácu rúk svojich. Výstava je zriedkave bohaté obošlaná výstavnými článkami.

S našej strany len to ľutujeme, že hornoviediecky priemysel není dosť bohaté zastúpený. Škodou utrpí len hornoviediecky ľud, ktorého výrobky zostanú takto viac-menej nepoznanými a tak ani nenajdu odbyt. Zato ale nech zodpovedajú tí nesvedomiti agitátori, ktorí Slovákov odvádzať, aby poslali články svoje na výstavu.

Agitátori títo pokračujú v svojej nesvedomitej práci: jako predtým odvádzať od poslania článkov na výstavu, tak teraz odhovávajú od návštevy výstavy. A týmto zase utrpí len ľud, jak sa dá zvieť. Úfame sa ale, že sa toto nestane. Obozrením si a preštudovaním výstavy jedonkaždý človek — či učený, či neučený — len vyhrá bo tu vidí pokrok, jaký spravil prie-

mysel, vidí prostriedky, jakých používajú múdri hospodári, slovom kruh známosti si značne rozšíri.

Ale budapeštianska krajinská výstava nemá pre nás len ten význam, že tu si obohacujeme známosti, významnou je ona pre nás preto, že je uhorskou výstavou. Každý jedon Uhor mal by sem putovať, aby sa pokochal na krásach, ktoré tu vidí. Tu vidí v historickom oddelení pämiatky historickej minulosti našej a z týchto pämiatok slávnej minulosti každý Uhor čerpať bude nádej v nekonečné jestvovanie vlasti našej.

Nuž bratia drahí, ktorým to len okolnosti dovoľia, vyberte sa do Budapešti, obzrite si toto skvelé srdce vlasti našej a obzrite si výstavu, toto báječne krásne dielo uhorských priemselníkov a kupcov. Cesta do Budapešti a pobyt tam je tak lacný, že si cestovanie môžu dovoliť aj chudobnejší.

A konečne ešte pár slov o millenniume. Vo viac slovenských časopisoch bolo hovorené o tom, že millennium vlastne mali by sláviť iba bratia Maďari, ktorí pred 1000 rokmi prišli sem, nás Slovákov do toho nič. Toto je zlomyseľnosť; jako bratia Maďari, tak aj my máme príčinu asíce plnou mierou sláviť slavnosti millenniuma. Tisíc rokov žijeme v bratskej shode a svornosti s bratmi Maďarmi, jedni sme boli v nehodách, nešťastiach a spolu sme sa tešili v dňoch radosti. Toto tisícročné bratské spolunažívanie máme tým viac osláviť, lebo behom týchto tisíc rokov zachovali sme svoju otcovskú reč, otcovské mravy. Pozrime si len na iné slovanské kmeny ku pr. na polabských Slovanov v dneskajšom Nemecku. O tých už dnes ani chýru, ani slýchu, znemčili sa úplne, kdežto my sme tu, a tak tedy celým právom aj my máme sláviť tisícročné jestvovanie naše.

Čo nás kazí?

(*) Cieľom a povinnosťou časopisov, ktoré pre ľud píšú, je, aby ľud poučovali, aby mu dobrou radou, svedomitým vedením na ruku išly, a tak mu boj o živobytie sľahčily. No tie časopisy, ktoré sa doteraz vedením ľudu chvastaly, za jeho dobro málo, veľmi málo spravily. Každý deň skusujeme, že je ľahšie volakoho urobiť nespokojným, jako spokojným, a huckanie je ľahšie remeslo, jako poučovanie a vedenie ľudu. Nuž naši páni vodcovia toto ľahšie remeslo si vyvolili.

Od nepamäti sveta žije Slováč v tejto vlasti. Tu pod nebotyčnými Tatrami stála jeho kolíska, tu kryje zemská hruda telo jeho dedov a pradedov. A keď sa aj vzdiali od krajov jeho materinskej zeme, nikdy nezabudne na ňu, a je blažený, keď sa spät navrátiť môže. V dobách, keď drahá vlasť naša uhorská pod cudzím jarmom väzila, v prvých radoch bojovníkov za oslobodenie, za blahobyť vlasti najdeme vždy našich

verných synov slovenských. Slovák si ctí a vážil krajinské zákony, lebo veď je to priam taký príkaz Boží, jako je aj ten, ktorý nám prikazuje ctíť otca a matku.

V najnovšej dobe sa zjavili ľudia, ktorí celou mocou na tom pracujú, aby slovenský ľud odcudzili, aby jeho zrodenú lásku k vlasti v ňom zničili, aby ho k zneucteniu krajinských zákonov zväbili. A títo páni hovoria, že oni sú pravými priateľmi ľudu.

A čím že nám dokazujú ich uprimné priateľstvo? Či vari pomocou nám prospejú, keď nás farchy života tlačia, alebo či nás hádam potešia, či nás uspokojia, aby sme tak veľmi necítili, keď nás čo bolí? Oj nie! Títo páni nám ustavične výčitky robia, ustavične nám všetličo pripomínajú, aby sme dvojnásobne cítili, jak nás čo bolí. Robia nás nespokojnými a predsa hlásajú, že nás chcujú blaženými učiniť. Zlú cestu, zlé prostriedky ste si vyvolili, darmo ste si dali meno »Ľudová strana«.

Už od niekoľko rokov počúť ponosy, že mravný a náboženský cit slovenského ľudu slabne. Nuž a ktože bol tomu príčinou, koho že povinnosťou je sa o mravy a náboženstvo starať? Veď toto neni dnešný zjav, veď keď sme slabnutie náboženského a mravného citu u nášho ľudu zbadali, v tom čase o civilnom manželstve, o cirkevno-politických zákonoch ešte ani reči, ani chýru nebolo. Sme presvedčení, že dobrý a svedomitý kňaz, ktorí sa o mravné vzdelanie, o duševný vývin svojho ľudu staral, ten má, aj bude mať na budúce tú istú moc nad ním, a ľud si ho ctíť a vážiť bude, jako svojho duchovného otca. Ktorý kňaz ale sa o ľud nestaral, ktorý len pre seba žil, svoju svätú povinnosť neplnil tak jako to náš milý Spasiteľ kázal, taký kňaz môže teraz hovoriť o nebezpečenstve ktoré kresťanstvu hrozí, nikto mu to veriť nebude.

Sú medzi kresťanskými kňazmi veľmi ctihodné osoby. Máme duchovných pastierov, ktorí si našu česť a vážnosť získali, ktorí s nami cítia, ktorí nás jako naši anjeli strážcovia po ceste života vedú. Medzi týmito ale sotva najdeme jedného, ktorý by sa snažil, aby búrením ľudu a rozširovaním nespokojnosti moc nad veriacimi si nadobudnul. Dobrý kňaz sa snaží, aby si u smerodajných kruhov čím lepšie meno získal, aby svoju učenosť vo verejnom živote platnou urobil, aby tak vplyv obsiahnul a svojmu ľudu čím viac dobrého vyprostredkovať mohol. Dobrý kňaz sa snaží, aby nevedomý ľud o pokroku sveta poučoval, aby ho viedol jako jemu sverené dieťa. Takýto kňaz je vysokovážený, vysokocenený u ľudu.

Nás najviac to kazí, že sa do nových pomerov nevieme vžiť, krok držať nevieme. Koľko ľudí uteká od nás do Ameriky, lebo vraj vo svojej starej vlasti výživu najst nemôžu. Nuž a pozrime len bližšie či je tomu ozaj tak. Čím nastane poľná robota, gazdovei bedákajú, že nemôžu robotníkov dostať, a musia doviest robotníkov z Moravy. Alebo koľko Talianov je u nás pri všeliakých prácach zamesknaných? Koľko Čechov a Moravcov si vyrobí v našich hornô-uhorských fabrikách pekný groš? Nuž týmto je Uhorsko to, čo našim Slovákom Amerika,

s tou výminkou, že títo Moravci a Taliani u nás o mnoho ľahšiu robotu robia, a lepšie vyživenie majú, než naši chudáci v Amerike. Nuž prečo že by tieto roboty naši ľudia nemohli robiť, prečo by boli prinútení z rodnej vlasti ísť?

Ľudová strana len výčitky robí, ale sa za ľud nezaújme, aby sa jeho životné pomery zmenily.

Mali sme aj domáci priemysel, máme ho ešte aj dosiaľ, bárs o mnoho menší. Nuž páni od ľudovej strany zaujmite sa o tento, a spravte ľud schopným, aby si domácim priemyslom groš vyhladať mohol. Toto sú všetko otázky, ktoré zaslúžia, aby sme sa s nimi zapodievali. To bola naša bieda, že sme sa o tieto veci nestarali.

My si budeme za povinnosť pokladať o týchto otázkach pojednávať, a sme presvedčení, že každý šlechetne smýšľajúci človek s nami cítiť bude.

POLITICKÉ ZPRÁVY.

Millennárne slávnosti. Krajinský výbor, zostavený tým cieľom, aby ustálil tie slávnosti, ktoré majú byť vydržiavané z príležitosti millennia, vydržiaval minulého týždňa zasadnutie, na ktorom bol ustálený konečný program slávností millenárnych.

Programm millenárnych slávností je nasledujúci: 2-ho mája slávnostné otvorenie krajinskej výstavy Jeho Veličenstvom.

3-ho mája slávnostné »Te Deum« v budínskom chráme sv. Matiaša.

5-ho júna bude prenesená svätá koruna a iné korunovačné odznaky do korunovačného kostola sv. Matiaša a tu budú vystavené verejnosti tri dni. Koruna a korunovačné odznaky prenesené budú s veľkou pompou.

6-ho júna bude slávnostne položený základný kameň kráľovskej budovy v budínskom zámku.

8-ho júna bude vydržiavané spoločné zasadnutie snemovne zastupiteľov a snemovne veľmožov; na zasadnutí bude prečítaný zákon o tisíročnej pamiatke založenia vlasti. Po spoločnom zasadnutí pôjdu členovia oboch zákonodarských sborov ku kráľovi na poklonu. Na zasadnutie bude donesená aj svätá koruna a po zasadnutí bude nazpät zanesená do kráľovského hradu.

27-ho júna bude odhalenie pomníka na Pusztaszeri, na slávnosti budú zastúpené aj snemovne.

V mesiacoch júli, august a september budú jak v Budapešti, tak aj na vidieku vydržiavané spoločenské slávnosti a odhalovanie rozličných veľkolepých diel, tak menovite 13-ho septembra bude odhalený pomník Marie Terezie v Prešporku pri prítomnosti kráľa. Väčšieho významu bude otvorenie Železnej brány na Dolnom Dunaji. Toto bude medzinárodná slávnosť, na ktorej budú brať účasť aj cudzí panovníci.

4-ho októbra bude odovzdaný verejnej premávke dunajský most v Budapešti na kalvínskom námestí.

31-ho októbra slávnostné zaklúčenie výstavy.

Na otvorení výstavy účasť bude brať 27 arcikniežat a všetci poslanci cudzích mocností.

Inštalácia fõispána spišskej stolice. Inštalácia novovymenovaného spišského fõispána grófa Zeno Csákyho previedla sa za veľikej účasti obecnstva minulého

týdňa. Mesto Levoča bola skvele osvetlená a zástavami ozdobená. Na valnom shromáždení, na ktorom skladal prisahu, povedal hlavný župan dlhšiu reč, v ktorej prizvukoval, že sa bude usilovať, aby rozdielného náboženstva a národnosti obyvatelia stolice naživali v pokoji a svornosti.

Rakúski ministri v Budapešti. Rakúski ministri bavili sa od štvrtku do nedele v Budapešti. Tu vyjednávavali s uhorskou vládou straniva vyrovnania. Odhliadnuc od niektorých, menej významných bodov, vlády sa skoro úplne dohodly, na jakom základe má byť uzavrená pevecká a colná smluva.

Spoločný rozpočet. Spoločná ministerská porada, vydržiavaná v pondelok vo Viedni, na ktorej účasť brali aj uhorskí ministri, ustálila už spoločný rozpočet. Výdavky na spoločné vojsko budú na budúci rok zvýšené o 4 milióny zlatých. Toto zvýšenie výdavkov zapríčinila nová organizácia vojska, ktorá sa prevedie behom 4 rokov a ktorá vyžaduje zvýšenie výdavkov ročne o 4 milióny zlatých. — Aj rozpočet ministerstva zahraničia sa o málo zdvihol.

Schôdzka panovníkov. Nemecký cisár Vilhelm II. spolu s cisárovnou a dvoma najstaršími princami prišiel bol začiatkom tohoto mesiaca do Talianska. Keď už odchádzal odtiaľ, stretol sa v sobotu, 11-ho tohoto mesiaca s talianskym kráľom Humbertom v Benátkach. Tu sa bavil nemecký cisár až do pondelku rana a častejšie mal rozhovor s talianskym kráľom a talianskymi ministri.

Z Benátok odcestoval nemecký cisár na návštevu nášho kráľa do Viedne, kam dorazil v utorok predpoludním. Náš kráľ veľmi srdečne prijal svojho cisárskeho hosta, keď zostúpil zo železnice viackrát ho objal a pobožkal. Nemecký cisár odcestoval vo štvrtok do Berlína.

Táto cesta nemeckého cisára je politicky významnou preto, že značí upevnenie trojisárskeho spolku, ktorý je zárukou európejského pokoja. Čím častejšie sa cisári schádzajú, tým ľahšie môžu spať poddaní, lebo vtedy je vojna na dlhý čas zahnaná.

KRAJINSKÝ SNEM.

Snemovňa vyslancov pokračovala od 9-ho až do 14-ho apríla v pojednávaní rozpočtu ministerstva orby.

9-ho apríla. Z rečníkov, ktorí tohoto dňa hovorili, zasluhuje byť zvlášte spomenutý *Valer Smialovský*, ktorý sa zaoberal s postavením malých a stredných hospodárov na Horniackoch. Odporúčal ministromi regulovanie Váhu. — Poukázal na tú zlú okolnosť, že sa na Horniackoch majetky veľmi drobia, najdu sa obyvatelia, ktorí platia 5—6 krajeiarov pozemkovej dane, žiada ministra, aby zamedzil toto kúskovanie majetkov. Žiada pomoc od vlády pre pestovateľov repy na hornom vidieku. Žiada rozdávanie stromčokov zdarma. Neušly pozornosti jeho ani hospodárske pálenice.

10-ho apríla. Na tomto zasadnutí gróf Róbert Zselénszky predniesol tú svoju mienku, že poľných hospodárov iba tak možno zachrániť od zlých následkov robenia dlžob, keď sa zákonom vypovie, že $\frac{1}{4}$ alebo $\frac{1}{2}$ sessie nemôže byť exekvovaná a odpredaná za dlžoby. Žiada spravodlivejšie odanenie.

11-ho apríla. Minister orby *Darányi* odpovedal na dneskajšom zasadnutí na reči, ktoré boli prednesené pri všeobecnom pojednávaní rozpočtu. Porovnával stav uhorských hospodárov so stavom nemeckých hospodárov a dokázal, že sa uhorskí hospodári lepšie majú, než nemeckí. Zákon o falšovaní vína a o falšovaní potravných článkov zostri. Počas pojednávania rozpočtu boli spo-

mínané aj *kňazské statky*, o týchto povedal minister, že vláda nikdy nemala úmysel a ani teraz nemá tiež odobrať alebo zoštatniť.

13-ho apríla. Dnes sa započalo podrobné pojednávanie rozpočtu. Vyslanec *Vilhelm Lehoczky* hovoril o pašienkach na holiach a o regulovaní hornovidietskych vôd. Na holiach nieto maštál, následkom čoho statok veľmi trpí. — Pred dvoma rokmi narobil Váh v Turanoch, Sučanoch a Vrútkach veľa škôd, rečník prosí ministra, aby vyslal do týchto obcí inžiniera, ktorý by prezrel Váh, ako by sa dal tuná regulovať.

Minister *Darányi* ubezpečil rečníka, že zná ťažkosti, s ktorými musí dochovávanie statku na Horniackoch zápasiť. Ďakuje rečníkovi, že ho na toto aj pri tejto príležitosti upomenul. Čo bude možné, spraví v prospech horného vidieku.

Aj *Peter Matúška* prosí ministra, aby dal regulovať Váh.

14-ho apríla. Dnes bolo dokončené pojednávanie rozpočtu ministerstva orby. Gabriel Ugrca upozornil ministra, že je u nás dochovávanie rýb veľmi zanedbané, natoľko že v pôste dovážajú k nám ryby aj z Ruska. Prosí ministra, aby naložil, žeby boli zakladané rybníky, a tam sa dochovávala mlaď, ktorá bude potom do riek púšťaná.

DOPISY.

S Horného Trenčianska.

Otený pane Redaktor!

S radosťou vitajú vzácny Váš časopis všetci tí, ktorí blaho a dobrobyt nášho ubohého ale statočného slovenského ľudu nie na jazyku ale na srdci nosia. Srdce musí zaboľieť každého statočného človeka, keď vidí že tí, ktorým za povinnosť sám Spasiteľ naložil, aby lásku nekonečnú, ktorá je základom kresťanskej viery, lásku, ktorá sa nepýta, jakého si vierovyznania, jakého si politického presvedčenia, jakéj si národnosti, ale v každom na obraz Boží stvorenom človekovi len bližného vidí, ktorého kresťan dľa zásad svojej viery milovať musí, — rozširovali, keď títo ľudia miesto neobmedzenej lásky a svornosti nenávisť a rozopru ba pekelnú zlosť kážu. — Spasiteľ nariadil, aby sme aj nepriateľov svojich milovali, — a čo vidíme? Ľudia, ktorí by mali byť námesníkmi božími na svete, malí by Boží tento príkaz nielen sami plniť a v plnení jeho veriacich vyučovať, títo ľudia vám kážu, aby ste nenávideli a prenasledovali každého, ktorý s nima nedrží.

Keď len koľko-toľko myslíme nad tým a neveríme slepo, čo títo falošní proroci kážu, ktorých by Spasiteľ, keď by teraz vstal, zaiste zo svojích chrámov vyhnal, — či nám nemusí na myseľ prísť: «Keď Ty takto plníš zákon Boží, ktorý aj my známe, jako Ty plníš tamtie zákony, ktoré my neznáme?» Miesto lásky kážeš rozopru, miesto slova Božieho rozprávaš v kostole o politike, a biedny tento ľud, ktorý statočne v potu tváry chlieb svoj vyhadáva, odvádzaš od jeho roboty, aby voslep teba nasledoval a s politikou sa zaoberal, ktorej nerozumie. Keď ale ľud Tebou nadrážený hranice zákona prekročí, potom sa skryješ a následky len tento úbohý ľud znáša!

Či sa ozaj medzi slovenským ľudom nachádza človek ktorý verí, že to môže byť opravdová ľudová strana ktorú kňazi s magnátmi utvorili, títo ľudia, ktor-

by, keby len chceli, hneď mohli ľudu pomôcť, asie tak, žeby ľudu dali aspoň jednoročné svoje dôchodky. To oni neurobia, ale sbierky robia s mozolov ľudu a potom si za to domy kupujú, jako Lepsényi redaktor «Krešťana» s nazobraných peňazí dom kúpil za 30.000 zl. v Budapešti.

Váš časopis, pane Redaktor, nakoľko vidím, za úlohu si vytknul, opravdový duch kresťanský rozširovať, a pravdu kresťanskej viery prednášať, preto ho jako dobrý katolík srdečne vítam! Vy nepoviete, aby ľudia «Krešťanom» nazvaného falošníka nečítali, lebo pravda sa nebojí hnusnej konkurencie, áno nech ho čítajú, a nech čítajú aj nášho «Opravdového Krešťana», a sami zdravým rozumom svojim nech súdia, ktorý je tým sata-nášom, či ten čo lásku káže a či ten, ktorý k rozopre a nenávisťi povzbudzuje.

Prosím ráčte týmto mojím riadkom v časopise miesto dať, a dovoliť, aby som Vás aj viac ráz navští-viť mohol!

Boh Vás požehnaj

Dhómír Polský.

Od Žiliny, 13. apríla

Vel'actená Redakcia!

Pán farár zo Skalitého, menom Jozef Badík bol minulé dni súdnou stolicou v Trenčíne pre verejné povzbudzovanie k nenávisti proti nekatolíkom odsúdený. Ten istý pán farár v ostatnom čísle «Krešťana» opisal sám svoj osúd, aby ho dakto nepredbehnul. No pekne písal, až by človeku ľuto prišlo. Povedal aj to, že sú jeho farníci s ním neni spokojní, veď už dva či tri ráz ponížene prosili nitrianskeho pána biskupa, aby ich od pána farára oslobodil. Že prečo zadali túto prosbu, o tom pán farár v jeho dopise mlčí. Ľudia zo Skalitého všeličo rozprávajú o ich pánu farárovi, a iste musia mať veľké príčiny, keď by sa ho tak radi striasli. Pán biskup ponížene prosby Skalíčanov do teraz nevyslyšal.

Keď tá ľudová strana tak veľmi rozpráva o hatení slobodnej vôle, o násilenstve slobodnomyselnou stranou páchanom, nuž napíšem Vám jako skalitský pán farár zachodil so svojimi veriacimi pri ostatných voľbách do stoličného výboru. Najprv s kazateľne vyzval veriacich, aby na ľudovú stranu hlasovali. Keď prvá voľba bola zrušená, pán farár zas vyšiel na kazateľnu prečítal verejne mená tých, ktorí na liberálnu stránku hlasovali, a potom im povedal, že ich ani sobášiť, ani ich deti krstiť nebude, ba že ich ani nepochová. Nuž a toto neni násilenstvo? Náš ľud Bohu chvála, verne sa drží svojho náboženstva, ale vie aj to, že voľby nepatria k náboženstvu, a náboženstvo nepatrí k voľbám. No môžete si pomysleť jako sa cítili chudiaci Skalítania, keď im tak pán farár vieru vypovedal. Nech každý rozumný človek posúdi, že kto sa prehrešil proti cirkve, či tí Skalítania, ktorí na liberálnu stranu hlasovali a či ich pán farár.

Každú chvíľu počujeme čudné chýry z okolia. Nedávno som počul aj to, že pri veľkonočnej spovedi len ten dostane odpustenie hriechov, kto na ľudovú stranu hlasoval. Nuž kto takéto bezbožnosti tára, či by nemal byť jabo nebezpečný blázon chytený a poviazaný? Či len toto mámenie dlho trvať bude? A potom pýtajú v mene ľudovej strany, aby každý volič dľa svojej slobodnej vôle hlasoval. Ktože robí väčšie násilenstvo, jako samá ľudová strana?

V novinkách ľudovej strany veľké křiky robia, že je slovenský ľud v úžerníckych rukách, že hmotne na v nivoč ide. Toto pravda pripisujú liberálnej vláde. Hádám už v budúcom liste Vám budem môcť volačo sdeliť čo Vás a čitateľov týchto novín prekvapí. Vec, o ktorej píšem, je už k stolici zadaná, a o nedlho sa bude o

nej pojednávať. Tak zvaná ľudová strana nám už dost nadávala, bez toho, žeby jednu jediná skutočnosť bola mohla uviesť. Nuž my jej poslužíme takými vecami a udalostami, ktoré keď prečíta, nuž zima ju strasie. A potom bude zrejmé, že ľudová strana druhému slamku vidí v oku a sebe nevidí brvno. Len sa teda pánovia tak veľmi nerozhadzujte, máte sa z čoho spovedať. —
Do videnia
Horňák.

Zay-Uhrovec, 14. apríla.

Vel'actený pán Redaktor!

Vaše novinky sme aj my s radosťou čítali, bárs sa my veru málo zaoberáme s politisovaním. Naša hlavná politika je, aby sme si čím viac zarobili. A to sa nám aj darí. Uhrovecké fabriky zamesknávajú ľudi z viac dedín, a svet si pri tom dobre pomáha. Každé ráno sa huf sveta pobiera z Miezgoviec, z Nastic, zo Žitnej do uhroveckých fabrik, z každej takmer rodiny idú jeden dva, ostatní si obrobia pole a opatria statok. Nuž takto poriadne môžeme vyžiť, ba sa aj naši gazdovci hmotne zmáhajú.

Medzi svetom tiež neni roztržitosť. Tak v Uhroveci jako aj v súsedných dedinách je obyvateľstvo z polovice evanjelické z polovice katolícké, ale preto svorno žijeme. Naši ľudia už od dávna nepoznajú nenávisť z rozdielu náboženského pochádzajúcu, rodiny sa spriatelili, ženiasa medzi sebou a nikto nemyslí na to, že by rozdiel náboženstva mohol byť prekážkou. Ani o tej nenávisti nevieme, jakú noviny ľudovej strany oproti židom hlásajú. Keď je ľud striezlivý, opatrný a usilovný, nikto mu nič na silu neodoberie, keď si ale dakto majetok prepíje, premárni, nuž čože môže kto za to.

Pri takýchto pomeroch civilné manželstvo a tie ostatnie zákony u nás ani len prekvapenie nespôsobili. Všetko ide v poriadku, jak keby bičom šľahnul. Každý párik ide od pána notára pekne do kostola, a je všetko v poriadku. Naši páni farári, jak evanjelický tak aj katolícky sú veľmi ctihodné osoby. Dobrou radou, lebo poučením vždy prospějú každému, kto sa na nich obráti, ale o takom huckaní, o takom búrení sveta, jako to z iných strán počuť, u nás ani chýru ani slýchu. Nuž veď to aj tak má byť.

Po dlhej a tuhej zime máme trochu teplejšie dni. Roľníci sa po poli usilujú. Stromy sa nám tiež dobre ukazujú, len aby mráz na ne neprišiel, lebo naši gazdovci mnoho utržia z ovocia, keď sa podarí.

Píšem týchto pár riadkov zväšne pre to, aby aj z našej doliny volačo vo vašich novinkách vytlačené stálo. Budem sa snažiť budúce aj zaujímavejšie chýry poslať. Zatial Pán Boh s nami!
Sklenár.

Povážska Bystrica.

Ctený Pán Redaktor!

Prosím vás, ráčte nasledujúce riadky uverejniť: V trencianskej stolici v M. U. je jedon čudotvorný farár a dekan. Tento od farníkov nenávidený pán'zo do teraz sa politične ticho držal, a mysleli sme, že už lepší rozum nadobudol, ale naraz, jako na nejaké potajomné vyššie kommando, alebo na rozkaz tých dvoch nezrelých kaplánov, čo hrdina vystúpil proti jednomu všeobecne milovanému a hlboko váženému farárovi a vysluženému dekanovi, a ho preto, že ľud nebalamutí, verejne káral sa opovážil, nemysliac na to, že on proti tomuto velíkanskému kňazovi, je toľko čo čiarka v kalendári.

Pánko tento, obrazil i náboženstvo, lebo spoveda-

júcich sa napomínal na ľudovú stránku, tých ale, o ktorých vie, že múdrejšie a slobodomyselne zmýšľajú, veľmi karhal, a nadával im do lotrov, pohanov, luteránov a židov, a takto sa i proti svätej spovedi prehrešil a náboženstvu takú službu preukázal, jako ten medveď, ktorý chcejuce dobrodincovi s čela muchu zohnať, zabil ho.

No, my pánka dobre znajúce, ani tento pre našu stránku neškodný účinok nemáme mu za zle, len o to ho prosíme, aby sa dal od múdrejších ľudí poučiť, jak nebezpečné je vieru s politikou miešať. K.

Zólyom-Brezó, 9. apríla.

Veľactený pán Redaktor!

Vo Veľkonočnú nedeľu zavítalo k nám prvé číslo »Opravdivého Kresťana« a môžem smele tvrdiť, že obsah jeho veľmi dobrý dojem urobil na obyvateľov tunajších a časopis tento nielen so sdeleným programom svojím, ale obzvláste aj tým, že sdělil podobizeň Jeho Veličenia, dobrotivého kráľa nášho, získal si dôveru medzi slobodomyselným osobníctvom železostrojov tunajších a ufám sa, že čím ďalej, tým viac si ju vydobyje. — Všeobecne tá mienka panuje tuná, a to som aj od viac vážnych osôb počul, že následkom poučenia a vysvetlenia, v tomto časopise sa nachádzajúceho, tunajší ľud veď bude, čoho a koho sa má držať; kdežto doposiaľ následkom povzbudzovania a poburovania od ľudovej stránky a skrze ňou rozsievajúcu nenávisť a nepokoj obzvláste robotníci fabrik tunajších, (ponevác z druhej stránky dostatočne poučení neboli) boli v ustavičnom zmatku a neistote

Úfame sa že »Opravdivý Kresťan« vytknutý šlechtný cieľ dosiahne, že totižto mnohých poslal po nepravé ceste blúdiacich na pravú cestu privedie. V.

Zliechovo, (Trenč. st.) 8. apríla.

Otený pán Redaktor!

Veľmi sme sa potešili, keď sme dostali do ruky prvé číslo »Opravdivého Kresťana«. Časopis tento bude opravdivým priateľom ľudu, opravdivým vodcom ľudu, lebo už z prvého čísla vidno, že úprimne smýšľa so slovenským ľuďom.

Koncom minulého mesiaca zúril u nás požiar, ktorému padlo v obeť 12 domov a práve toľko stodôl. Následkom tohoto nešťastia upadol i tak ubiedený ľud do veľkej biedy. Dobrotivý pán Boh ale smiloval sa nad nami; našli sa laskaví dobrodinci, ktorí biedu našu uľavili.

Medzi týmito laskavými dobrodincami predovšetkým musím pripomenúť osvieteného nitrianskeho pána biskupa, ktorý venoval na podporu vyhorených 200 zl., ďalej pomáhali peniazmi a plodinami hlavný slúžny Juraj Vietorisz, pán farár Jozef Pechán a Vilhelm Stiglicz statkár.

Pán Boh zaplať štedrým darcom a vynahraď im dobrotu jejich. Podstražovan.

Rozhovor s Lúcek . . .

Kde že kde sa tak veľmi náhlis Stefan, azdaj dačo zlého sa ti prihodilo, keď si k tomu taký namrzený?!

Stefan: Do Teplej ku matrikárovi Strýko, bo ako vám je už známo. Pán Boh nám minulý týdeň dcéru požehnal, a tak ju musím do matriky dať zapísať.

Strýk: No už teraz šípim prečoš tak namrzený,

teda ani tebe sa však nepáči tá nová matrika, — či je tak?!

Stefan: Ach nie som ja na novú matriku namrzený, bo viete Strýko — bárs som ja síce ešte mladý, ale tiež už trochu aj sveta skúsený — a tak ja to dobre viem, že čo je raz zákonom, plniť sa musí, — bo veď zákony plniť nám aj sám Ježiš Kristus prikazuje. Ale mrzím sa jedine nad tým, že v tejto záležitosti už druhý raz sa motám dnes do Teplej.

Strýk: Nuž a pre akúže príčinu syn môj?

Stefan: Nuž viete Strýko ten náš pán farár tiež len všetko robí svojou vôľou a ako sa jemu páči, keď nám toto dievča nie Markou — našej to starej matere menom —, alo nejakou Beatrikou, a či Beatikou pokrstil; ktoré meno — kým som do Teplej prišiel — som ho aj pekne-krásne zabudnul. Tak som bol tedy prinútený domov sa vrátiť a na faru ísť sa spýtať, že ako sa ozaj moja dcéra volá. A teraz ľadže-la tu ju na kartičke nesiem napísanú. Nuž povedzte teda Strýko, je to nie do jedu?!

Strýk: Ale uspokoj že sa syn môj, veď ty to dobre vieš, že sa to nielen s tebou stalo, — a potom veď je to u nás už tak v obyčaji.

Stefan: Ale obyčaj sem, obyčaj tam! — nech pán farár v našej obci inšie a osožnejšie obyčaje v živôt uvádza, a nie také, ktorými naše rodičovské práva nadužíva, bo naše deti takými menami krstí, ktoré sa jemu páčia. A potom s týmito jeho novomódnyimi menami v obci už toľko galamuty narobil, že nielen sused nezná meno dieťaťa svojho-suseda, ale mnohokrát sami rodičia nevedia svojemu dieťaťu meno, a takéto dieťa potom obyčajne býva druhým menom len tak na sucho pokrstené.

Nech si teda každý rodič — v páde krstu — svojmu dieťaťu sám udá meno, lebo je to právo rodiča a nie pána farára. Nech si pán farár jeho novomódne a pre nás nezreťedelné mená len pre seba zadrží.

Strýk: Ale syn môj — ako som počul — sú to mená tiež nie pohanské, ale tiež mená svätých. A potom veď náš pán farár z toho nemá žiadon osoh.

Stefan: Veď ja to nehovorím že by to byly mená pohanské, ale len to, že sú to nie krstné mená u nás zvyklé, jednoduché a zreťedelné. Ba ani to nehovorím, žeby z tohoto náš pán farár mal dajaký osoh; toľko ale môžem povedať, že všetko toto len z tej príčiny robí, aby si moc a vládu jeho privatej osoby u nás zabezpečil, a nás na jeho komando tancovať priučil.

Strýk: Ale syn môj nehnevaj že sa toľko na toho pána farára, veď ty dobre vieš, že hnevnikom a pomstvivým byť je veľiký hriech!

Stefan: Pravdu máte Strýko, ale prečo že toto aj sám pán farár nezachováva. Veď vy dobre viete, že už od rokov sa hnevá a nenávidí s naším pánom rectorom. A či viete že ani s koledou nebol u neho?

Strýk: Ale čo nehovoriš!

Stefan: Ba veru je tak, lebo som sa o tom sám na moje uši presvedčil, keď som šiel s rubačky z Teplice. Ako idem večierkom dolu závozom, zrazu vidím, že pán farár, rector a kostolník spolu sa navracajú už po skončenej koledy a že akurát hore vrškom sa ku kostolu uberajú. Ja som na to zastal a dívajúc sa za nimi, veľmi som bol zvedavý, či koleda ani toho roku nepôjde k pánu rectorovi. Ale sotva si takto rozmýšľam, keď vidím pána farára nohami mydliac po predku sa uberať a hore vrškom besne k fare letieť. Za sebou idúcim a jeho neobyčaj obdivujúcim len toľko zakričal, že sa veľmi zle cíti, — a s touto výhovorkou bola rectorovi patriaca koleda skončená.

Strýk: Nuž a skutočne mu bolo tak zle?

Štefan: To už vám neviem povedať, ale mi môžete veriť, že od toho času pre jeho — proti svojmu bližnému prechovávanú — závišť, nenávisť a hnev, ani vidieť ho nemôžem. Veď by on mal vo svornosti a v láske so svojim rektorom nažívať, a takto v prospech svojich veriacich účinkovať. Ja by som od hamby zhorel na tom kanclí, keď by svojim veriacim dačo takého kázal, čo som sám nie príkladom.

Strýk: No teraz už uverím že sa dosť zle má chudák ten náš pán rektor. Nechcel by ja tak medzi dvoma Jozefami bývať!

Štefan: No či neviete, že ten s pravej strany už je von z dediny a za ním by chcel vyhrýzť aj nášho rektora. Nech radšej sa postará pán farár, aby našich 160 školopovinných detí dvoch učiteľov malo. Veď 160 — neprimerávajúc — oviec potrebuje dvoch valachov, a nie to 160 detí, ktoré treba aj volačo naučiť.

Keď by ale dakto z občanov spomenul, že treba školu zväčšiť a ešte jedného učiteľa si zadovážiť, — viem že pán farár by bol ten prvý, čo by oproti tomuto bojoval, ale s ním aj jeho slepo nasledujúci občania, bez toho aby si túto vec lepšie rozvážili, a videli že je to pre jejích detí nevynahradiateľná škoda

Strýk: Pravdu hovoríš Štefan, — len to sa fa chcem ešte spýtať, že o akých to masných hrncoch kázava každú nedeľu ten náš pán farár?

Štefan: Nuž viete s tým chce to povedať, že tí, ktorí s vládou držia, za to od nej odmenu dostávajú, — alebo že kto proti nej brojí a kričí, že tomu s čím tým hubu zapchá tak, ako robieva krémár Hiller, keď pánu farárovi dobrej údeninky, tefacinky často pošle, s ktorou mu už tak hubu zapchal, že nielen nenávidí už krémára, ale už aj to hovorí, že je len tento jediný s pomedzi všetkých židov, ktorého vystáť môže Pekná to láska naproti bližnému svojmu!

Teda Strýko toto sú tie masné hrnce, len aby si ich pán farár s tou košernou udeninkou a tefacinkou veľmi nezatriefnil.

No s Bohom Strýko!

Strýk: S Bohom syn môj! Hm, hm! *Trstenský*.

CHÝRNIK.

Viacerým pánom. Deň za dňom dostávame s rozličných strán listy, v ktorých nás patriční obsypajú hanou. Týmto pánom dávame na vedomie, že si mi veru z jejích listov úplne nič nerobíme, a že budeme neohrozené napredovať po vytknutej ceste, ktorú každý jemnocitný človek uznáva za pravú. Len to futujeme, že sa špinavý, grobiansky, kočišský hlas, jakým píše «Kreštan» tak veľmi ujal v slovenskom obecnstve, ktoré predtým zadržalo vždy hranice slušnosti. — Pán «Kreštan» môže byť skutočne pyšný na svoju výchovu, jak to tak ďalej pôjde, nuž sa budeme musieť drúkami rozprávať.

Kráľovský dvor v Budapešti. Jeho Veličenstvo kráľ príde do Budapešte 29. a kráľovná 28. apríla ku otvoreniu výstavy millenniumovej. Kráľovná pricestuje sem z ostrova Korfu, kde sa teraz sdrúje. Ku slávnosti otvorenia výstavy príde do Budapešte dľa dosavadného oznámenia dvadsaťsedem arcikniežat a arcikňažien, lebo

Jeho Veličenstvo kráľ vyslovil tú svoju žiadosť, aby čím viac členov panovníckeho dvoru bolo prítomné na otvorená výstavy.

Ružu zo zlata, ktorú zvykol dávať pápež každý rok niektorej z dám vznešených rodín, ktoré majú zásluhy o cirkev, tohoto roku daroval rímsky otec manželke bulharského panovníka Ferdinanda Koburga.

Potrestaní bezbožníci. Bolo sa stalo na Nový rok, že vo Vacovskej ulici v Budapešti v jednom dome od-bavoval katolícky kňaz Karol Kaszter pohrab. Keď sa začal modliť, traja bezbožní mladíci začali z prvého poschodia vykrikovať také neokrúchané reči, že sa nad tým celé smútočiace obecnstvo pohoršilo. Toto nehanebné chovanie sa mladíkov bolo oznámené súdu, ktorý dvoch z nich odsúdil na sto zlatých pokuty alebo každého do väzenia na desať dní. Dvaja odsúdení mladíci sa menujú: Elemér Világi a Libor Rotsch, prvý je 26 a druhý 27 ročný a obydávajú sú rímskokatolíci. Tretí, ktorý bol súdom oslobodený zpod obžaloby preto, lebo viac svedkov zo smútiaceho obecnstva dokázalo, že dvoch ruhačov všemožne tíšil a krotil, menuje sa Desider Ferenczi a je izraelita

Tohoročné vojenské cvičby. Spoločný minister vojny vydal teraz nariadenie, dľa ktorého v tomto roku pozvú na cvičby, ktoré budú trvať 20 dní, tých vyslužených vojakov, rezervistov, ktorých odobrli r. 1887, 1889 a 1891. Náhradných rezervistov, ktorých odobrli k vojsku r. 1889, 1891 a 1893 a ktorých cvičili len za 8 týždňov, pozvú na cvičby trvajúce 28 dní, ostatných ersatzrezervistov ale, ktorých odobrli k vojsku v rokoch 1887, 1889, 1891 a 1893 povolajú ale len ku 13 dňovým vojenským cvičbám. — Učiteľov, ktorí slúžia vo vojsku jako ersatzrezervisti, tohto roku nepovolajú na vojenské cvičenia pre millennium slávnosti.

Náboženská nespokojnosť. Keď cirkevno-politické zákony uviedli do života lanského roku v októbri, Dionýs Polgár, rímskokatolícky farár egyedský po prečítaní si pastierskeho listu, ktorý vydali uhorskí biskupi na svojich veriacich, v peknej kázni napomenul svojich farníkov, že ačpráve je manželský stav sviatosťou v rímskokatolíckej viere, kráľom sankcionované nové zákony že si má každý občan čítať a vážiť a podľa nich konať. Šlachetne smýšľajúceho kňaza pre túto jeho kázeň napadol v Lepssényiho časopise Magyar Néplap-e dakysi Zoltán Biró Gelsei pod titutom «Liberálny farár». Článok bol tak vyzývave a poburujúco napísaný, že štátny fiskus pozdvihol proti tomu Biróvi obžalobu pre verejné búrenie ľudu a vyzývanie tohoto k priestupkom a pre urazenie cti. Porotný súd uznal Biróva za vinného a odsúdil ho na jeden mesiac do väzenia a 40 zlatých pokuty mimo pravočných trov. Proti tomu výroku zadal bol Biró ku kúrii apeláciu, ale kúria tento výrok potvrdila a tak pán Biró bude mať trochu času premýšľať o šlachetnom smýšľaní pána farára egyedského.

Vražda v nemocnici milosrdných bratov v Budine. V pominulú nedeľu nad ranom Alexander Bakonyi 32 ročný sluha v nemocnici rádu milosrdných v Budine vbehol v zakrvavených šatoch ku svojim kamarátom-sluchom, že portier nemocnice Anton Huttokay leží v jeho malej chyži pod bránou v krvé s hroznými ranami na hlave. Sluhovia vzbudili lekárov nemocnice, ktorí nasledkom hrozných rán na hlave a tele zadatých sekerou o 8 hodine rano skonali. Policajný radca hneď zaviedol vyšetrovanie obzvlášť proti Bakonyimu, lebo tento v zakrvavených šatoch budil ostatných sluhov. Bakonyi tvrdí, že si šaty zakrvavil vtedy, keď portiera sdvihol so zeme

aby ho položil na posteľ. Bakonyi upadol do podozrenia tým viac, lebo v jeho vačkovej šatke našli kus odrknutý z mozgov zavraždeného a potom aj kľúč od vodovodu našli zakrvavený vo dvore špitála. Kľúč tento sa podobá čakanu. Na tele zavraždeného našli vyše osemdesiat rán, z ktorých asi 40 mal na hlavu. Ačpráve mnoho dôkazov svedčí proti Bakonyimu, on tají všetko, v odpovediach sa ale už poplietol. Nešťastnému portierovi vrah neukradol nič.

Srútila sa veža jednej kaplny v Šoprone, ktorú teraz rúcajú. Pri nešťasti dvaja robotníci boli ťažko ranení, tak že ich museli naskutku odviešť do špitála.

Myši zapríčinily oheň. Veľkou neprijemnosťou je, keď máme myši v dome. Robia nám ony škodu jako v dome tak i na poli a ťažko sa je proti nim brániť, keď sa raz rozplienili. Posekajú zbožie, strovu a háby zároveň, žeby ale aj oheň mohli zapríčiniť, to sa dosavď sotva kedy stalo. Takýto prípad sa udal v Senteši, kde u kupca Alexandra Kovácsa vypukol oheň v jeho sklepe. Na veľké šťastie domáci dosť zavčasu požiar spozorovali a hneď dobehnuvši hasičia prekazili šírenie sa ohňa, tak že škoda obnáša len pár sto zlatých. Pri tomto požiari je zaujímavé to, jako povstal. Asiže oheň povstal tak, že myši sa prerýpaly do balíkov so škatulkami zápalkiek a rýpaním hlávok jednej škatulky so zápalkami zažal sa celý balík siriak, z ktorého sa potom oheň rozšíril na blízko stojace zápalisté látky v obchode.

Hus, ktorá žije už 33 rokov. O veku zvierat sú učenci ešte nie úplne na čistom, lebo na pr. jeden hovorí, že hus dožije i 15 rokov, druhý zase že ani toľko. A že z týchto nemá ani jeden pravdu, to dokazuje ten prípad, že u jedného obyvateľa v Markuške, jedna hus zriadekve dlhý vek dožila. Táto hus je teraz 33ročná a ešte dosť šikovne sa uberá, keď drúbeži podhodia na dvore trochu zrna.

Jako sa časy menia. Jako asi bolo bohaté slobodné kráľovské mesto Peš' roku 1831, o tom svedčí jeden dlhobný úpis, v ktorom mešťanosta, hlavný ryehtár, radcovia a celé volené mešťanstvo potvrdzuje, že na trovy postavenia Reduty a na farchu pomocnej základiny od dvorneho radcu Jozefa Laslovského tých 400 zlatých vyzdvihuje čo požičku na 5 procentov, ktoré spomenutý radca ešte roku 1812 bol testamentárne poručil na nemocnicu postaviť sa majúcu v tekovskej obci Oslany. Na miesto mesta Pešte, túto dávnu dlžobu teraz vyplatilo dneskajšie sídelné a hlavné mesto Budapeš'. — Jak sa časy menia — teraz vyzdvihne hlavné mesto 50 millionovú požičku na prevedenie rozličných prác.

Trestanie neverných žien v minulom století Zaujímavú listinu našli v archíve toľňanskej stolice, ktorá znie o nevernej manželke Katarine Büky, faddského obyvateľa Štefana Kénesa. V minulom století nevernosť manželskú ešte veľmi prísne trestali, alebo žalárom alebo prútami. V prípade opätovania sa nevernosti prichádzala neverná žena aj o hlavu. Pokojnou cestou len zriedkakedy odbavili záležitosť nevernej manželky, stalo sa to len vtedy, keď bol manžel pokoja milovníkom človekom a vtedy musela dať žena revers, že svoj hriech pred kapitulou uznáva, oľutuje ho sľubuje polepšenie a sa podrobuje, že v páde opätovania sa nevernosti, jej manžel bez všetkého sudneho rozhodnutia môže ju dať zľaf alebo dľa ľubovôle potrestať. Takáto neverná žena bola pred rokom 1717 manželka Štefana Kénesa rodená Katarina Büky, ktorá až dva razy dala svojmu mužovi revers, jeden v Komárne a druhý v Gerjene, lebo viac krát zabudla, že svojmu manželovi prisahala vernosť. Kénes veľmi miloval zľú ženu a preto sa vždy uspokojil

s reversom. Posledný revers dala Kata 22. augusta 1717. pred kaločskou kapitulou, ale aj potom zostala len takou jakou bola, až konečne, aby sa svojho muža sprostila, so svojim milencom Jurajom Keserü ho zadusila a do Dunaja hodila. Pre toto ju odsúdili na smrť r. 1721 a výrok bol prevedený s najväčšou nemilosrdnosťou v Segsárde. Najprv jej odrezali pravú ruku, ktorou manželka zadusila a pribili na šibenicu a ju samú zľali, aby bola vystražným príkladom pre iné ženy, ktoré byly k nevernosti náchylné.

Trh na kone v Nových Zámkoch. Následkom častého dopytovania nitriansky spolok gazdovský, opäť uvádza na vedomie, že medzinárodný trh na kone v Nových Zámkoch bude sa odbyvať dňa 3. popoludní a 4. mája (v nedelu a pondelok), tedy práve pred otvorením výstavy koňov v Budapešti. Toto je pre novozámocký trh preto výhodné, lebo cudzozemskí kupci môžu kupovať na oboch miestach, ponač medzi Budapešťou a Viedňou každé dve hodiny bude chodiť vlak. Byty a maštale možno si objednať v úrade policajného kapitanátu v Nových Zámkoch.

KU OBRÁZKU.

Za mladí sa trň ostri.

Náš obrázok predstavuje nám budúceho primáša dedinského, ktorý neraz bude vyhrávať dievčatám, keď sa budú vydávať. Teraz malý „more“ ešte len tuliká, prehráva si na otcovch hushach nóty, ktoré počul od svojho otca, muzikanta v dedine chýrneho, ale pozdejšie i on pre svoje nóty bude obľúbeným po okolitých dedinách a keď budú svatby, bude malý umelec výtáňm. Cvičí sa už teraz, lebo veď za mladí sa trň ostri.

K OBVESELENIU.

Pyšný na svojho otca.

V jednej obci neďaleko Trnavy, kde teraz spozorovali že sú aj falošné peniaze v obehu, príde chlapec ku sklepníkovi s falošnou korunou a chce kúpiť paklik dohano pre otca. Kupcovi sa zdala byť koruna podzrivou a riekne chlapcovi:

— Chlapče, tá koruna sa mi nezdá, je dobrá!?

Chlapec: Pravdaže je dobrá, veď ju otec sám pred chvíľkou ulial z olova!

*

Najprv sa naje.

Gazda spozoruje svojho syna Janka, jako oberá jablň.

Beží do zahrady s palicou:

— Sídeš ho naskutku dolu?! zkríkne na neho.

Janko mu ale pokojne odpovie:

— Keď ma už i tak vytľčiete, tak sa najprv aspoň dobre najem tých jablk.

ODKAZY REDAKCIE.

438 Zsolna. Srdečne ďakujeme za poslaný dopis a uctive prosíme o sľúbené ďalšie pokračovanie.

Pán Podstražovan. Za poslaný dopis pekne ďakujeme, trochu sme ho zkrátili, vlastne len posledný bod vynechali; ten môže niekedy prísť. Uctive prosíme o ďalšie príspevky. Časopis sme zaslali.

Viac dopisov prišlo do tohoto čísla už pozde. Prosíme tedy všetkých p. dopisovateľov, aby dopisy v takom čase ráčili dať na poštu, žeby tieže v utorok došli do Budapešti. Taktiež uctive prosíme p. dopisovateľov, aby ráčili len na jednej strane papiera písať, lebo jak su obidve strany zapísané, to hatí sádzanie rukopisu